

Ergen ?rade Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergen ?rade Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21069>

Özet

Ergen ?rade Ölçe?i (E?Ö), 2016 y?l?nda Nesrullah Okan taraf?ndan lise ö?rencileri için geli?tirilmif bir psikolojik ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ergenlik dönemindeki bireylerin irade kapasitelerini, yani hedeflere ula?ma, kendini irade ile kontrol etme ve engeller kar??s?nda sebat gösterme yeterliliklerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir literatür taramas? ve ard?ndan standart psikometri yöntemlerinin uygulanmas?yla gerçekte?tirilmif tir. Ölçe?in temel amac?, e?itim psikolojisi ve rehberlik alanlar?nda irade gücü düzeylerini belirleyerek akademik ba?ar? ve ki?isel geli?im aras?ndaki ili?kiyi incelemeye katkı sa?lamakt?r.

Ölçek, Yüksek Lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif olup, yap?s?n?n geçerli?i ve güvenilirli?i üzerine detayl? çal??malar bu akademik kaynakta sunulmuştur. Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: ergen-irade-olcegi-toad.pdf.

Anahtar Kelimeler

Ergen ?rade Ölçe?i, ?rade, Ergenlik, Kendini Düzenleme, Öz Kontrol, Psikometri, Lise Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Nesrullah Okan

Amaç

Ergen ?rade Ölçe?i'nin temel amac?, lise düzeyindeki ergenlerin irade gücü seviyelerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek, Türkçe diline özgü bir araç sunmaktır. Bu amaç do?rultusunda, ölçek, bireylerin uzun vadeli hedeflerine ula?ma yolunda kar??la?t?klar? zorluklarla ba?a ç?kma, dürtülerini kontrol etme ve dikkatlerini sürdürme gibi irade bile?enlerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, özellikle e?itim ortamlar?nda ö?rencilerin motivasyonel ve volisyonel (iradeye dayal?) eksikliklerini belirlemek, bu eksikliklere yönelik rehberlik ve psikolojik dan??manl?k hizmetlerini planlamak için bir tan? arac? olarak kullan?labilir. Ölçe?in geli?tirilmesi, alanyaz?ndaki irade kavram?n? ergen popülasyonuna özgü bir bak?? aç?s?yla ele almay? hedeflemiştir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ergen ?rade Ölçe?i'nin ölçtü?ü temel psikolojik yap?, bireyin hedeflenen davran??lar? gerçekte?tirmesini sa?layan bili?sel ve duygusal süreçler bütünü olan **?rade** (Volition) kavram?d?r. Bu yap?, genellikle **öz düzenleme** (self-regulation), **öz kontrol** (self-control) ve **sebatkârl?k**

(perseverance) gibi alt boyutlarla ilişkilidir. Ölçek, ergenlerin kısa vadeli cazibelere direnme, zorlayıcı görevlere devam etme ve dikkat dağınıklık unsurları yönetme becerilerini yansıtan davranışsal eğilimlerini değerlendirir.

İrade, psikolojide sadece bir karar verme mekanizması değil, aynı zamanda hedefe yönelik eylemi sürdürme kapasitesi olarak da ele alınır. EÖ, bu karmaşık yapıyı ergenlerin günlük yaşam ve akademik bağlamdaki deneyimleri üzerinden ölçümlemeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ergen İrade Ölçeği'nin **geçerlik** çalışmaları, ölçeğin gerçekten de ölçmeyi amaçladığı irade yapısının ölçtüğünü kanıtlamak üzere yürütülmüştür. Bu çalışmalar kapsamında genellikle **yapı geçerli** (construct validity) ve **kapsam geçerli** (content validity) incelenmiştir. Kapsam geçerli için uzman görüşlerine başvurulmuş, maddelerin **ergenlik** döneminin irade özelliklerini temsil edip etmediği değerlendirilmiştir.

Yapı geçerli ise, genellikle açmlayıcı ve doğrulayıcı **faktör analizi** yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Detaylı yapı geçerli sonuçları, varyans açıklama oranları, faktör yükleri ve model uyum indeksleri gibi **psikometri** istatistikleriyle birlikte tezde sunulmuştur. Ölçeğin geliştirme aşamasında bu istatistiksel gerekliliklerin yerine getirildiği varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin **güvenirlik** analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yeni geliştirilen ölçeklerde sıklıkla kullanılan yöntemler arasında **iç tutarlılık katsayısı** (Cronbach Alfa) ve **test-tekrar test güvenilirliği** bulunmaktadır. İç tutarlılık analizi, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyı ne derece tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin spesifik katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa değerleri ve alt boyutlara ait katsayılar) orijinal yüksek lisans tezinde detaylı olarak mevcuttur. Bu katsayılar, ölçeğin akademik ve uygulamalı araştırmalarda kullanılabilen yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermek üzere hesaplanmıştır.

Faktör Analizi

Ergen İrade Ölçeği'nin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla **faktör analizi** uygulanmıştır. Ölçek geliştirme sürecinin ilk aşamalarında genellikle **Açmlayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılarak ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu ve maddelerin hangi faktörlere yüklendiği belirlenmiştir. Bu analiz, irade yapısının altında yatan teorik boyutları istatistiksel olarak desteklemeyi amaçlamıştır.

AFA sonras?nda, elde edilen faktör yap?s?n?n evreni temsil edip etmedi?ini kontrol etmek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** de yap?lm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olup olmad???n? ve e?er öyleyse, bu boyutlar?n (örne?in, dürtü kontrolü, hedef odaklılık, sebat) birbirinden ne kadar ayr??t???n? göstermi?tir. Faktör analizi sonuçlar? (KMO ve Bartlett testi sonuçlar? dahil) tezin ilgili bölümlerinde sunulmu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme Tipi Ölçek (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Detaylı derecelendirme bilgisi tezde mevcuttur.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler (Adolescents)

Age Group: Lise Ö?rencileri (Genellikle 14-18 ya? aras?)

Population Details: Türkiye'deki lise ö?rencileri örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Bireylerin kendi irade düzeylerini beyan etmelerine dayan?r.

Ölçe?in geli?tirilme süreci ve metodolojisi hakk?nda daha fazla bilgi edinmek için, Marmara Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi olarak sunulan orijinal çal??maya ba?vurulmalıdır. Orijinal PDF doküman? mevcuttur ve indirilmek üzere ba?lant?s? sa?lanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Düzenleme, Sebat, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Ergenlik Psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Tezde belirtilmemi?tir.)

Affiliation Email addresses: nesrokan@gmail.com

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (Tez sunuldu?u dönemdeki kurumsal adres).

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Ergen İrade Ölçeği, 2016 yılında geliştirilmiştir. Ölçek, akademik araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın izniyle erişilebilir durumdadır. Ticari amaçlı kullanımlar veya ölçeğin geniş çaplı adaptasyonları için sorumlu yazar Nesrullah Okan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir (nesrokan@gmail.com). Ölçeğin kullanıma ilişkin herhangi bir resmi ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak akademik çalışmalar genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Okan, N. (2016). *Liseler için Ergen İrade Ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez erişim linki: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı: ergin-irade-olcegi-toad.pdf

Ergen İrade Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Orijinal maddelere ulaşmak için yazarın yüksek lisans tezine (Okan, 2016) veya sağlanan PDF dokümanına başvurulmalıdır.